

1 Lees deel 1 van de tekst.

Boeren

In de tijd van de ridders waren de meeste mensen geen ridder, maar boer.

Lees de zin opnieuw. Leg uit in je eigen woorden.

De boeren van toen leken niet op de boeren van nu.

Boeren van nu hebben veel koeien, varkens of kippen. Of ze hebben een groot stuk land waar ze graan, fruit of groenten op verbouwen. Ze gebruiken machines om de koeien te melken en ze rijden over hun land met een tractor.

In de tijd van de ridders hadden boeren al die dingen niet. Ze gebruikten maar een klein stukje land om graan op te laten groeien. En als ze geluk hadden, hadden ze ook een koe en een paar varkens of kippen.

Wat bedoelt de schrijver met *als ze geluk hadden*?

Machines hadden ze ook niet. Ze moesten al het werk met de hand doen. Ze waren heel arm en hadden niet altijd genoeg te eten.

De meeste boeren hadden zelf geen land. Het land waar ze op werkten, was van de heer. Die heer was vaak een ridder. Van alle graan en groenten die de boer oogstte, moest hij een deel aan de heer geven. Vaak moest hij ook nog één of twee dagen op het kasteel van de heer werken. Daar kreeg hij niets voor betaald.

Waarvoor werd de boer niet betaald? Vertel.

15 Veel boeren waren horigen. Een horige was iemand die bij het land hoorde.

Als de heer een stuk land met boerderijen erop verkocht, werden de horigen mee verkocht. Als een horige geen zin meer had om boer te zijn, had hij pech. Een horige mocht namelijk niet verhuizen. Hij moest altijd in dezelfde boerderij blijven wonen en hij moest altijd werken voor zijn heer.

2 Welk beroep hadden de meeste mensen in de tijd van de ridders? Kruis aan.

- boer
- heer
- schildknaap
- ridder

3 Wat is een horige? Kruis aan.

- een boer die bij het land hoorde
- een boer die niet voor een heer werkte
- een heer die veel boeren voor zich liet werken
- een ridder die naar zijn heer moest luisteren

4 Wat is het verschil tussen boeren van nu en boeren uit de tijd van de ridders? Vul aan.

De boeren van nu ...	De boeren uit de tijd van de ridders ...
hebben eigen land.	<i>hadden geen eigen land.</i>
<i>gebruiken machines.</i>	deden al het werk met de hand.
hebben veel koeien.	<i>hadden maar één of twee dieren.</i>
<i>mogen de oogst zelf gebruiken of verkopen.</i>	moesten een deel van de oogst aan de heer geven.

5 Kleur in de tekst de zin die zegt:

- ROOD** ▶ dat de boeren een moeilijk leven hadden.
- GROEN** ▶ van wie het land dat de boer bewerkte was.
- BLAUW** ▶ dat de boeren niet konden kiezen waar ze woonden.

6 Waar of niet waar? Kruis aan.

	waar	niet waar
1 In de tijd van de ridders waren er meer boeren dan ridders.	☒	☐
2 De boeren kregen extra geld als ze op het kasteel kwamen werken.	☐	☒
3 De boeren moesten een deel van de oogst aan de heer geven.	☒	☐
4 Horigen werden mee verkocht met het land.	☒	☐

Bijlage 2

10 uur 00 12

10 uur 08

5 uur 11

1 uur

20 over 8

20 uur 5

kwart uur 3

20 uur 10

4 uur

10 over 1

25 uur 8

kwart over 11

1 Veilig werken in de keuken

Omkring de gevaren in deze keuken en geef ze een nummer.

8 Lees fragment B opnieuw. Los oefening 9 tot en met 12 op.

9 Waarom voert Brutos de kuilenlist bij Chaima niet helemaal uit?
Kruis de twee juiste antwoorden aan.

- Brutos verslikt zich in het zand.
- Brutos wil geen moordenaar zijn.
- Brutos is overstuurd door zijn eigen plan.
- Brutos vindt dat Chaima moet blijven.

10 Vul de tabel aan.

Dit gebeurt of doet iemand om dit voor elkaar te krijgen.
Brutos verjaagt iedereen van zijn eiland ...	<u>... omdat hij wil dat het onbewoond blijft.</u>
Brutos gooit met kokosnoten ...	<u>... om Chaima te raken en weg te jagen.</u>
<u>Chaima slaat de kokosnoot in twee ...</u>	... om de kokosnoot te kunnen opeten.
<u>Brutos maakt een hele diepe kuil ...</u>	... zodat Chaima er niet uit kan klimmen.
Chaima kijkt op haar uurwerk ...	<u>... om te zien hoe laat het is.</u>

11 Onderstreep de zin in de tekst die zegt dat Chaima zich geen zorgen maakt in de kuil.

12 Hoe komt het dat Brutos Chaima niet kan weggagen?

Chaima vindt het een geweldig avontuur.

Geef de oefening en de uitkomst dezelfde kleur.

8

14

16

12

6

$4/4$ van 16 =

$3/5$ van 20 =

$2/6$ van 18 =

$7/9$ van 18 =

$2/5$ van 20 =

Duid de fouten aan met een kruisje en verbeter eventueel.

$1/3$ van 12 is 4.

$2/4$ van 20 is ~~8~~. 10

$3/5$ van 20 is ~~4~~. 12

$1/2$ van 10 is 5.

$3/6$ van 18 is ~~6~~. 9

$3/4$ van 12 is ~~8~~. 9

Wie draagt de zwaarste korf? Omcirkel het juiste antwoord.

Lees de opgave aandachtig en maak de tekening volledig.

- $1/5$ van de kinderen draagt een bril.
- $3/5$ van de kinderen draagt een rode trui.
- Een kwart van de jongens heeft blond haar.
- $1/4$ van de jongens heeft bruin haar.
- Een kwart van de meisjes heeft blond haar.
- De helft van de jongens heeft zwart haar.
- $1/5$ van de kinderen draagt een blauwe trui.
- Drie kwart van de meisjes heeft bruin haar.
- $1/3$ van de meisjes heeft een strikje in het haar.

5

Piet zijn knikkerzakje was stuk. Zijn 36 knikkers rolden op de grond. Gelukkig hielpen zijn drie vrienden hem rapen. Verbind de tekstballonnen met de naam van de kinderen. Verbind de tekstballonnen met de naam van de kinderen.

in 20 =

Ik vond een kwart van Piet zijn knikkers terug.

Piet

Piet

$\frac{2}{6}$ van de knikkers vond ik.

Jan

Jan

$\frac{3}{9}$ van de knikkers raapte ik op.

Karel

Karel

Gelukkig vond ik de rest.

Dieter

Dieter

kan ook

Hoeveel knikkers vond Dieter? **3**
Teken de knikkers in zijn hand.